UNIT 13 | BAHASA MELAYU TINGKATAN 1 | SESI 2026

Lestarikan Kehijauan Bumi

Nota, contoh dan 40 objektif

Tukarkan pemerhatian tentang amalan hijau kepada pengumuman yang jelas, bacaan yang teratur, catatan isi dan syair asli. Kuasai juga kata kerja tak transitif dalam ayat mudah.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Skop unit buku teks KPM hlm. 74-78 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

Laluan memahami dan menggunakan bahasa

Fahami Adakah pemeriksaan maklumat peribadi merupakan keseluruhan projek?	**Susun** Melengkapkan maklumat dan ayat
Ungkap Merancang syair asli	**Semak** Kata kerja tak transitif

Baca bahan, susun idea, gunakan bahasa dan semak jawapan mengikut kehendak tugas.

Nota dan contoh berlangkah

13.1 Pengumuman yang jelas

Skop unit buku teks KPM hlm. 74-78 | Rujukan 1.6.2

Pengumuman menyampaikan maklumat kepada pendengar untuk membolehkan mereka bertindak. Nyatakan tujuan, masa, tempat dan tindakan yang diperlukan. Gunakan ayat ringkas supaya pendengar tidak kehilangan maklumat penting. Intonasi perlu menunjukkan penekanan pada butiran utama. Maklumat tentang amalan hijau dalam latihan ini merupakan konteks rekaan untuk latihan bahasa, bukan arahan teknikal pengurusan sisa.

• Sebut nama aktiviti dahulu supaya pendengar mengetahui tujuannya.

• Jeda selepas masa dan tempat, bukan di tengah-tengah frasa.

• Gunakan kata sopan seperti sila apabila meminta tindakan.

• Semak sama ada pendengar boleh mengulang butiran penting.

Contoh berlangkah: Baiki pengumuman: "Bawa kertas. Bengkel akan diadakan."

1. Kenal pasti aktiviti: bengkel buku catatan.

2. Tambah masa dan tempat rekaan yang jelas.

3. Nyatakan bahan yang diminta dengan sopan.

Jawapan: Perhatian kepada ahli Kelab Hijau. Bengkel buku catatan akan diadakan pada hari Rabu, pukul 2.30 petang, di bilik seni. Sila bawa kertas yang bersih dan hanya digunakan pada sebelah muka.

Elak silap: Suara kuat sahaja tidak menjadikan pengumuman jelas jika masa atau tempat tidak disebut.

Cuba: Maklumat apakah yang hilang dalam ayat "Sila sertai bengkel buku catatan esok"?

Tempat dan masa yang khusus belum dinyatakan.

13.2 Isi utama dan isi sampingan

Skop unit buku teks KPM hlm. 74-78 | Rujukan 2.3.1

Isi utama menyatakan perkara terpenting dalam petikan. Isi sampingan menerangkan, memberikan contoh atau membuktikan perkara itu. Baca seluruh petikan sebelum memilih isi utama. Satu butiran yang menarik belum tentu mewakili keseluruhan petikan. Gariskan tindakan dan hasil yang dinyatakan, kemudian tentukan hubungan antara tindakan kecil dengan tujuan keseluruhan projek.

• Tanya: petikan ini terutama tentang apa?

• Pisahkan tujuan projek daripada langkah pelaksanaan.

• Contoh khusus menyokong isi yang lebih umum.

• Tapis maklumat yang benar-benar diperlukan oleh soalan.

Contoh berlangkah: Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.
Nyatakan isi utama dan satu isi sampingan petikan projek kertas.

1. Kenal pasti projek yang diterangkan dari awal hingga akhir.

2. Pilih satu langkah yang menyokong projek tersebut.

3. Tulis kedua-duanya sebagai ayat berasingan.

Jawapan: Isi utama: Kelab Hijau melaksanakan projek guna semula kertas. Isi sampingan: Ahli memeriksa helaian untuk mengelakkan pendedahan maklumat peribadi.

Elak silap: Jangan memilih satu langkah kecil sebagai gambaran keseluruhan petikan.

Cuba: Adakah pemeriksaan maklumat peribadi merupakan keseluruhan projek?

Tidak. Pemeriksaan itu satu langkah dalam projek guna semula kertas.

13.3 Melengkapkan maklumat dan ayat

Skop unit buku teks KPM hlm. 74-78 | Rujukan 3.3.1

Bahan seperti borang dan laporan ringkas mempunyai ruang yang perlu dilengkapkan. Baca label ruang sebelum memasukkan maklumat. Gunakan maklumat rekaan yang dibekalkan dan elakkan mendedahkan butiran peribadi sebenar dalam latihan umum. Untuk melengkapkan ayat, pilih maklumat yang sesuai dengan konteks serta struktur ayat. Semak supaya tiada maklumat penting tertinggal.

• Padankan nama ruang dengan maklumat yang diminta.

• Bezakan nama peserta, nama aktiviti dan tempat.

• Lengkapkan ayat dengan frasa yang gramatis.

• Gunakan data rekaan dalam semua borang latihan.

Contoh berlangkah: Lengkapkan borang: peserta Aina, kumpulan Hijau, hari Rabu.

1. Baca label nama peserta.

2. Padankan label kumpulan dengan Hijau.

3. Isi hari dengan Rabu dan semak semua ruang.

Jawapan: Nama peserta: Aina. Kumpulan: Hijau. Hari: Rabu.

Elak silap: Jangan menulis nama aktiviti dalam ruang nama peserta.

Cuba: Data rekaan: peserta Aina, aktiviti Bengkel Kertas. Apakah isi ruang nama peserta?

Aina.

13.4 Merancang syair asli

Skop unit buku teks KPM hlm. 74-78 | Rujukan 4.3.2

Syair lazimnya mempunyai empat baris serangkap dengan rima akhir yang sama. Setiap baris membawa maksud; syair tidak dibahagikan kepada pembayang dan maksud seperti pantun empat kerat. Rancang satu idea bagi setiap baris sebelum memilih kata akhir. Kata yang berima perlu menyokong maksud, bukan sekadar mengisi ruang atau menghasilkan ayat yang janggal.

• Pilih satu mesej, misalnya menggunakan semula kertas.

• Rancang empat baris yang saling berkaitan.

• Semak persamaan bunyi akhir, bukan huruf terakhir sahaja.

• Baca syair dengan jelas dan baiki ungkapan yang janggal.

Contoh berlangkah: Teks latihan asli: syair
Kertas terpakai jangan dibuang,
Susunlah rapi di tepi ruang,
Catatlah ilmu sewaktu terluang,
Kerja bersama membuka peluang.
Terangkan hubungan empat baris syair kertas.

1. Baris pertama memberi nasihat tentang kertas terpakai.

2. Baris kedua dan ketiga menerangkan tindakan serta kegunaan.

3. Baris terakhir menunjukkan peluang daripada usaha bersama.

Jawapan: Keempat-empat baris membawa maksud yang berangkai: elakkan pembuangan, susun kertas, gunakannya untuk catatan dan usahakan bersama.

Elak silap: Jangan menganggap dua baris pertama syair ialah pembayang.

Cuba: Apakah pola rima akhir syair latihan ini?

a-a-a-a; bunyi akhir "uang" berulang.

13.5 Kata kerja tak transitif

Skop unit buku teks KPM hlm. 74-78 | Rujukan 5.1.4

Kata kerja tak transitif tidak memerlukan objek untuk melengkapkan binaannya. Sesetengahnya boleh berdiri sendiri, seperti tersenyum; yang lain hadir bersama pelengkap atau keterangan. Bezakan objek dengan frasa sendi nama. Dalam ayat "Murid berjalan ke stor", ke stor menunjukkan arah dan bukan objek bagi berjalan.

• Cari perbuatan dalam ayat terlebih dahulu.

• Kata kerja seperti duduk, tidur dan tersenyum tidak memerlukan objek.

• Frasa di taman atau ke stor memberikan maklumat tempat atau arah.

• Gunakan kata kerja mengikut maksud ayat, bukan berdasarkan imbuhan sahaja.

Contoh berlangkah: Bezakan "Murid berjalan ke stor" dengan "Murid menyusun kertas".

1. Kenal pasti berjalan dan menyusun.

2. Semak sama ada terdapat objek langsung.

3. Ke stor ialah frasa sendi; kertas ialah objek menyusun.

Jawapan: Berjalan ialah kata kerja tak transitif. Menyusun ialah kata kerja transitif dalam ayat tersebut kerana diikuti objek kertas.

Elak silap: Jangan menganggap setiap perkataan selepas kata kerja ialah objek.

Cuba: Apakah kata kerja tak transitif dalam "Aina tersenyum selepas bengkel"?

Tersenyum.

Latihan objektif

Pilih satu jawapan terbaik, A, B, C atau D. Setiap soalan membawa 1 markah latihan.

Markah saya: _____ / 40

01. Apakah idea utama petikan?

Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Pengurusan dokumen peribadi setiap keluarga.

B. Cara membeli alat tulis dari kedai.

C. Pertandingan menghias bilik seni.

D. Pelaksanaan projek guna semula kertas oleh Kelab Hijau.

B13Q01 | Asas | 13.2

02. Helaian manakah yang dikumpulkan pada awal projek?

Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Helaian yang mengandungi alamat rumah.

B. Helaian yang digunakan pada kedua-dua muka.

C. Helaian yang digunakan pada sebelah muka sahaja.

D. Helaian yang telah dijilid sebagai buku.

B13Q02 | Asas | 13.2

03. Mengapakah ahli memeriksa helaian?

Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Untuk memilih tulisan yang paling cantik.

B. Untuk memastikan maklumat peribadi tidak terdedah.

C. Untuk mengira umur pemilik kertas.

D. Untuk menyalin alamat pemilik kertas.

B13Q03 | Asas | 13.2

04. Apakah hasil penggunaan helaian yang sesuai?

Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Label harga gerai.

B. Buku catatan.

C. Poster pertandingan.

D. Sampul surat rasmi.

B13Q04 | Asas | 13.2

05. Butiran manakah menyokong idea penggunaan semula bahan?

Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Setiap ahli membeli buku baharu.

B. Ketua kelab ialah murid paling tua.

C. Bilik kelab dihias semula setiap minggu.

D. Helaian sesuai dijadikan buku catatan.

B13Q05 | Faham | 13.2

06. Apakah kesan projek terhadap pembelian buku catatan?

Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Pembelian untuk kegiatan kelab berkurang.

B. Harga semua buku menjadi lebih rendah.

C. Pembelian meningkat dua kali ganda.

D. Semua buku sekolah digantikan.

B13Q06 | Faham | 13.2

07. Apakah yang dilakukan terhadap baki kertas?

Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Dihantar ke pusat pengumpulan.

B. Disimpan sebagai dokumen peribadi.

C. Diberikan kepada setiap pelanggan.

D. Dijadikan buku tanpa pemeriksaan.

B13Q07 | Faham | 13.2

08. Rumusan manakah paling menepati petikan?

Teks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Kertas digunakan semula dengan menjaga kebersihan dan kerahsiaan.

B. Maklumat peribadi perlu disalin sebelum kertas dikumpulkan.

C. Semua kertas boleh terus dijilid tanpa diperiksa.

D. Projek hanya bertujuan mencantikkan bilik kelab.

B13Q08 | Faham | 13.2

09. Pilih kata kerja tak transitif dalam ayat “Aina tersenyum selepas menyiapkan buku”.

A. selepas

B. buku

C. menyiapkan

D. tersenyum

B13Q09 | Asas | 13.5

10. Lengkapkan ayat: “Ahli kelab ___ ke bilik seni sebelum bengkel.”

A. berjalan

B. mengikat

C. menyusun

D. memeriksa

B13Q10 | Aplikasi | 13.5

11. Ayat manakah menggunakan kata kerja tak transitif?

A. Murid memeriksa dokumen.

B. Murid berehat di bawah pokok.

C. Murid mengumpulkan kertas.

D. Murid menggunting helaian.

B13Q11 | Faham | 13.5

12. Dalam ayat “Mereka duduk di atas bangku”, apakah fungsi “di atas bangku”?

A. Kata kerja kedua.

B. Objek bagi duduk.

C. Nama orang yang duduk.

D. Keterangan tempat.

B13Q12 | Asas | 13.5

13. Pilih ayat lengkap yang tepat.

A. Burung itu memeriksa.

B. Burung itu menyusun.

C. Burung itu mengikat.

D. Burung itu terbang.

B13Q13 | Aplikasi | 13.5

14. Ayat manakah menggunakan kata kerja tak transitif tanpa objek langsung?

A. Aina ketawa apabila mendengar gurauan rakannya.

B. Aina memegang helaian kertas dengan cermat.

C. Aina membaca pengumuman kepada peserta.

D. Aina membawa buku ke bilik seni.

B13Q14 | Asas | 13.5

15. Apakah kata kerja tak transitif dalam "Hujan turun ketika kami berehat"?

A. ketika dan kami

B. hujan dan ketika

C. turun dan berehat

D. hujan dan kami

B13Q15 | Faham | 13.5

16. Pilih ayat yang menggunakan "berbual" dengan tepat.

A. Ahli berbual helaian di rak.

B. Ahli berbual kertas itu.

C. Ahli berbual tentang bengkel.

D. Ahli berbual buku menjadi baharu.

B13Q16 | Asas | 13.5

17. Ayat manakah mempunyai kata kerja tak transitif diikuti keterangan masa?

A. Mereka melabelkan kotak kertas.

B. Mereka menyusun helaian putih.

C. Mereka berlatih pada waktu petang.

D. Mereka menulis nama peserta.

B13Q17 | Aplikasi | 13.5

18. Lengkapkan ayat: "Lampu penunjuk itu ___ sebelum guru memulakan penerangan."

A. berkelip

B. menjahit

C. mencetak

D. menggunting

B13Q18 | Aplikasi | 13.5

19. Mengapakah "ke stor" bukan objek dalam "Aina berlari ke stor"?

A. Frasa itu menunjukkan arah pergerakan.

B. Frasa itu menggantikan kata berlari.

C. Frasa itu ialah nama Aina.

D. Frasa itu menyatakan benda yang dilari.

B13Q19 | Faham | 13.5

20. Ayat manakah mengandungi dua kata kerja tak transitif?

A. Aina mengikat buku lalu menyusun kertas.

B. Adik tidur sebelum kakak bangun.

C. Mei menampal gambar sebelum membawa kotak.

D. Faris mencetak label dan memotong helaian.

B13Q20 | Faham | 13.5

21. Berapakah baris dalam rangkap syair latihan?

Teks latihan asli: syair
Kertas terpakai jangan dibuang,
Susunlah rapi di tepi ruang,
Catatlah ilmu sewaktu terluang,
Kerja bersama membuka peluang.

A. Lima.

B. Dua.

C. Empat.

D. Tiga.

B13Q21 | Asas | 13.4

22. Apakah pola rima akhir rangkap tersebut?

Teks latihan asli: syair
Kertas terpakai jangan dibuang,
Susunlah rapi di tepi ruang,
Catatlah ilmu sewaktu terluang,
Kerja bersama membuka peluang.

A. a-a-b-b.

B. a-b-a-b.

C. a-b-b-a.

D. a-a-a-a.

B13Q22 | Asas | 13.4

23. Baris manakah membawa maksud dalam syair?

Teks latihan asli: syair
Kertas terpakai jangan dibuang,
Susunlah rapi di tepi ruang,
Catatlah ilmu sewaktu terluang,
Kerja bersama membuka peluang.

A. Dua baris awal sahaja.

B. Baris pertama sahaja.

C. Keempat-empat baris.

D. Dua baris akhir sahaja.

B13Q23 | Faham | 13.4

24. Apakah mesej yang sesuai dengan rangkap tersebut?

Teks latihan asli: syair
Kertas terpakai jangan dibuang,
Susunlah rapi di tepi ruang,
Catatlah ilmu sewaktu terluang,
Kerja bersama membuka peluang.

A. Simpan semua kertas tanpa tujuan.

B. Usahakan penggunaan semula kertas secara bersama.

C. Elakkan menulis sebarang catatan.

D. Buang bahan selepas digunakan sekali.

B13Q24 | Faham | 13.4

25. Kata akhir manakah paling sesuai melengkapkan baris baharu “Bekerjasama membuka ___”?

Teks latihan asli: syair
Kertas terpakai jangan dibuang,
Susunlah rapi di tepi ruang,
Catatlah ilmu sewaktu terluang,
Kerja bersama membuka peluang.

A. peluang

B. hutan

C. perigi

D. kertas

B13Q25 | Faham | 13.4

26. Apakah langkah terbaik sebelum menggubah syair?

Teks latihan asli: syair
Kertas terpakai jangan dibuang,
Susunlah rapi di tepi ruang,
Catatlah ilmu sewaktu terluang,
Kerja bersama membuka peluang.

A. Pilih empat kata rawak yang berima sahaja.

B. Rancang mesej dan hubungan empat baris.

C. Salin dua baris pembayang pantun tanpa semakan.

D. Abaikan maksud asalkan setiap baris panjang.

B13Q26 | Faham | 13.4

27. Data rekaan: Nama peserta Aina; kumpulan Hijau. Apakah isi ruang "Nama peserta"?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Kumpulan.

B. Aina.

C. Hijau.

D. Peserta.

B13Q27 | Faham | 13.3

28. Data rekaan: Bengkel pada Rabu di bilik seni. Apakah isi ruang "Tempat"?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Hari Rabu.

B. Bengkel.

C. Bilik seni.

D. Rabu.

B13Q28 | Faham | 13.3

29. Lengkapkan: “Helaian yang sesuai dijadikan ___.”

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. sebelum kertas

B. buku catatan

C. kerana memeriksa

D. pada bengkel

B13Q29 | Aplikasi | 13.3

30. Lengkapkan: “Ahli memeriksa kertas supaya ___.”

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. kertas apabila bersih

B. maklumat peribadi tidak terdedah

C. di pusat pengumpulan

D. untuk dan helaian

B13Q30 | Aplikasi | 13.3

31. Data rekaan: masa 2.30 petang. Catatan manakah tepat bagi ruang masa?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. 2.30 pagi.

B. 2.30 petang.

C. Bilik seni.

D. Rabu petang.

B13Q31 | Faham | 13.3

32. Borang meminta "Bahan dibawa". Data: Aina membawa kertas bersih. Jawapan manakah sesuai?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Ketua kelab.

B. Aina.

C. Kertas bersih.

D. Hari Rabu.

B13Q32 | Faham | 13.3

33. Lengkapkan laporan: "Selepas bengkel, ketua kumpulan ___ jumlah buku yang siap."

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. catatannya

B. pencatat

C. catatan

D. mencatat

B13Q33 | Aplikasi | 13.3

34. Apakah semakan terakhir selepas melengkapkan borang latihan?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Tambah nombor telefon sebenar walaupun tidak diminta.

B. Isi ruang kosong dengan perkataan yang sama.

C. Pastikan maklumat sepadan dengan label dan data rekaan.

D. Tukar semua nama rekaan kepada nama orang lain.

B13Q34 | Aplikasi | 13.3

35. Dalam "kertas terpakai", apakah maksud terpakai?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Tidak boleh dilihat.

B. Baru dibeli.

C. Sudah digunakan.

D. Belum disentuh.

B13Q35 | Asas | 13.2

36. Apakah maksud "kerahsiaan maklumat" dalam konteks projek?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Cara helaian diikat menjadi buku.

B. Keadaan kertas dihias dengan warna.

C. Jumlah ahli yang menghadiri bengkel.

D. Keadaan maklumat dilindungi daripada pendedahan.

B13Q36 | Asas | 13.2

37. Kata manakah paling hampir maksud dengan helaian?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Ikatan.

B. Jilidan.

C. Bekas.

D. Lembaran.

B13Q37 | Asas | 13.2

38. Ayat manakah menggunakan "baki" dengan tepat?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Baki kertas dihantar selepas helaian sesuai dipilih.

B. Baki kelab memulakan ucapan dengan kuat.

C. Murid baki ke bilik seni.

D. Buku itu baki kerana terlalu berat.

B13Q38 | Asas | 13.2

39. Apakah maksud "diutamakan" dalam "kebersihan mesti diutamakan"?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Diberikan perhatian terlebih dahulu.

B. Dihias menggunakan warna utama.

C. Diketepikan buat selama-lamanya.

D. Disamakan dengan harga bahan.

B13Q39 | Asas | 13.2

40. Frasa manakah menerangkan maksud memastikan dalam konteks petikan?

Konteks latihan asli:
Kelab Hijau menjalankan projek guna semula kertas. Mula-mula, ahli mengumpulkan helaian yang hanya digunakan pada sebelah muka. Mereka memeriksa kertas itu untuk memastikan tiada maklumat peribadi terdedah. Helaian yang sesuai dijadikan buku catatan. Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan. Projek ini mengurangkan pembelian buku catatan untuk aktiviti kelab. Namun begitu, ketua kelab menegaskan bahawa kebersihan dan kerahsiaan mesti diutamakan.

A. Menyembunyikan daripada ahli.

B. Melupakan dengan segera.

C. Mengubah secara rawak.

D. Menentukan dengan yakin.

B13Q40 | Asas | 13.2

Jawapan dan penerangan

01 D	**02 C**	**03 B**	**04 B**	**05 D**	**06 A**	**07 A**	**08 A**
09 D	**10 A**	**11 B**	**12 D**	**13 D**	**14 A**	**15 C**	**16 C**
17 C	**18 A**	**19 A**	**20 B**	**21 C**	**22 D**	**23 C**	**24 B**
25 A	**26 B**	**27 B**	**28 C**	**29 B**	**30 B**	**31 B**	**32 C**
33 D	**34 C**	**35 C**	**36 D**	**37 D**	**38 A**	**39 A**	**40 D**

01. D | Pelaksanaan projek guna semula kertas oleh Kelab Hijau.

Seluruh petikan menerangkan tujuan, langkah dan hasil projek guna semula kertas.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.3.1

02. C | Helaian yang digunakan pada sebelah muka sahaja.

Maklumat ini dinyatakan dalam langkah pertama.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.3.1

03. B | Untuk memastikan maklumat peribadi tidak terdedah.

Pemeriksaan melindungi kerahsiaan maklumat.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.3.1

04. B | Buku catatan.

Petikan menyatakan helaian yang sesuai dijadikan buku catatan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.3.1

05. D | Helaian sesuai dijadikan buku catatan.

Butiran tersebut menunjukkan kegunaan baharu bagi kertas yang telah digunakan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.3.1

06. A | Pembelian untuk kegiatan kelab berkurang.

Kesan yang dinyatakan terhad kepada pembelian buku catatan bagi aktiviti kelab.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.3.1

07. A | Dihantar ke pusat pengumpulan.

Baki kertas dihantar ke pusat pengumpulan menurut petikan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.3.1

08. A | Kertas digunakan semula dengan menjaga kebersihan dan kerahsiaan.

Rumusan ini menggabungkan tujuan projek dengan syarat yang ditekankan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.3.1

09. D | tersenyum

Tersenyum tidak memerlukan objek.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

10. A | berjalan

Berjalan sesuai diikuti frasa arah ke bilik seni tanpa objek.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

11. B | Murid berehat di bawah pokok.

Berehat tidak mengambil objek; di bawah pokok ialah keterangan tempat.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

12. D | Keterangan tempat.

Frasa sendi tersebut menerangkan tempat mereka duduk.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

13. D | Burung itu terbang.

Terbang dapat digunakan tanpa objek dalam ayat ini.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

14. A | Aina ketawa apabila mendengar gurauan rakannya.

Ketawa tidak mengambil objek. Buku, helaian kertas dan pengumuman ialah objek dalam ayat-ayat yang lain.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

15. C | turun dan berehat

Turun dan berehat menyatakan perbuatan atau kejadian tanpa objek langsung.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

16. C | Ahli berbual tentang bengkel.

Berbual boleh diikuti frasa tentang bengkel; bengkel bukan objek langsung.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

17. C | Mereka berlatih pada waktu petang.

Berlatih tidak mengambil objek dan pada waktu petang ialah keterangan masa.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

18. A | berkelip

Berkelip sesuai menerangkan lampu dan tidak memerlukan objek.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

19. A | Frasa itu menunjukkan arah pergerakan.

Ke ialah kata sendi arah; frasa sendi itu bukan objek langsung.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

20. B | Adik tidur sebelum kakak bangun.

Tidur dan bangun tidak mengambil objek dalam ayat ini. Kata kerja dalam pilihan lain diikuti objek yang jelas.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 5.1.4

21. C | Empat.

Rangkap tersebut terdiri daripada empat baris.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 4.3.2

22. D | a-a-a-a.

Dibuang, ruang, terluang dan peluang berakhir dengan bunyi yang sama.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 4.3.2

23. C | Keempat-empat baris.

Semua baris syair membawa maksud, bukan pembayang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 4.3.2

24. B | Usahakan penggunaan semula kertas secara bersama.

Rangkap menghubungkan guna semula kertas dengan usaha bersama.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 4.3.2

25. A | peluang

Peluang sesuai dari segi maksud dan berima dengan dibuang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 4.3.2

26. B | Rancang mesej dan hubungan empat baris.

Perancangan memastikan rima menyokong mesej yang jelas.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 4.3.2

27. B | Aina.

Label meminta nama individu, bukan nama kumpulan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 3.3.1

28. C | Bilik seni.

Bilik seni ialah lokasi aktiviti.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 3.3.1

29. B | buku catatan

Frasa buku catatan melengkapkan maksud ayat dengan gramatis.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 3.3.1

30. B | maklumat peribadi tidak terdedah

Klausa ini menyatakan tujuan pemeriksaan dengan lengkap.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 3.3.1

31. B | 2.30 petang.

Catatan mengekalkan butiran masa yang diberikan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 3.3.1

32. C | Kertas bersih.

Ruang ini meminta bahan, bukan peserta atau waktu.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 3.3.1

33. D | mencatat

Kata mencatat diperlukan sebagai kata kerja dalam struktur ayat tersebut.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 3.3.1

34. C | Pastikan maklumat sepadan dengan label dan data rekaan.

Semakan menilai ketepatan padanan, bukannya menambah data peribadi.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 3.3.1

35. C | Sudah digunakan.

Terpakai menunjukkan bahan yang pernah digunakan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.4.1

36. D | Keadaan maklumat dilindungi daripada pendedahan.

Kerahsiaan berkaitan perlindungan maklumat.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.4.1

37. D | Lembaran.

Helaian merujuk lembaran seperti kertas.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.4.1

38. A | Baki kertas dihantar selepas helaian sesuai dipilih.

Baki merujuk sesuatu yang masih tinggal.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.4.1

39. A | Diberikan perhatian terlebih dahulu.

Diutamakan bermaksud diberikan keutamaan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.4.1

40. D | Menentukan dengan yakin.

Memastikan bermaksud menentukan supaya keadaan yang dikehendaki benar-benar dipenuhi.

Skop unit buku teks KPM hlm. 74 | Rujukan 2.4.1

Aktiviti mendengar dan bertutur

Latihan lisan ini di luar kiraan 55 soalan setiap unit. Laksanakan dengan ahli keluarga atau guru.

A. Dengar dan fahami

Minta orang dewasa membaca skrip dua kali. Dengar tanpa melihat skrip pada percubaan pertama. Jawab soalan, kemudian buka skrip untuk menyemak.

SP 1.3.2

1. Bilakah dan di manakah bengkel diadakan?

2. Apakah jenis kertas yang tidak patut dibawa?

3. Apakah tugas ketua kumpulan selepas bengkel?

Semak proses mendengar

☐ Mendengar tanpa melihat skrip dahulu.

☐ Menangkap kata atau maklumat yang diminta.

☐ Menyemak respons dengan pembaca dan mencuba semula.

Skrip untuk pembaca

Murid mendengar dahulu tanpa melihat halaman ini. Pembaca boleh membacakan skrip dua kali.

Perhatian kepada semua ahli Kelab Hijau. Pada hari Rabu ini, kita akan mengadakan bengkel membuat buku catatan daripada kertas terpakai. Bengkel bermula pada pukul dua setengah petang di bilik seni. Sila bawa helaian yang bersih dan hanya digunakan pada sebelah muka. Jangan membawa dokumen yang mengandungi alamat rumah, nombor telefon atau maklumat peribadi. Guru akan memeriksa bahan sebelum aktiviti bermula. Ahli dibahagikan kepada tiga kumpulan untuk menyusun, mengikat dan menghias buku. Semua alat akan dikongsi supaya setiap kumpulan mendapat peluang bekerja. Selepas bengkel, ketua kumpulan perlu mengira buku yang siap dan menyerahkan catatan kepada setiausaha. Buku itu akan digunakan semasa mesyuarat kelab. Sekiranya kamu tidak mempunyai kertas yang sesuai, kamu masih boleh membantu menyusun bahan. Kehadiran hendaklah dimaklumkan kepada ketua kelab sebelum hari Selasa. Terima kasih atas kerjasama semua.

Respons contoh

1. Hari Rabu, pukul 2.30 petang, di bilik seni.

2. Dokumen yang mengandungi maklumat peribadi.

3. Mengira buku yang siap dan menyerahkan catatan kepada setiausaha.

B. Giliran anda bertutur

Sampaikan pengumuman selama kira-kira satu minit tentang bengkel guna semula kertas rekaan. Nyatakan masa, tempat, bahan dan cara menyertai.

SP 1.6.2

1. Kenal pasti tujuan dan isi penting.

2. Sampaikan respons atau ucapan kepada rakan dengan jelas.

3. Minta maklum balas tentang isi, sebutan dan kesantunan, kemudian cuba semula.

Contoh selepas mencuba

Perhatian kepada murid Tingkatan Satu. Kelab Hijau akan mengadakan bengkel buku catatan pada hari Rabu, pukul dua setengah petang, di bilik seni. Sila bawa kertas yang bersih dan hanya digunakan pada sebelah muka. Pastikan kertas itu tidak mengandungi maklumat peribadi. Alat mengikat akan disediakan oleh guru. Murid yang tiada bahan masih dialu-alukan untuk membantu menyusun kertas. Nama peserta perlu diberikan kepada ketua kelab sebelum hari Selasa. Buku yang siap akan digunakan untuk kegiatan kelab. Marilah kita bekerjasama dan menjaga kekemasan ruang aktiviti. Terima kasih.

Semak penyampaian

☐ Isi menepati tujuan tugasan.

☐ Sebutan jelas dan ayat teratur.

☐ Nada serta jeda sesuai.

☐ Memberikan respons atau persembahan sebenar kepada pendengar.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Bahasa Melayu Tingkatan 1, KPM/BPK, Mei 2016, ISBN 978-967-420-129-6. Unit dan tema: buku teks Bahasa Melayu Tingkatan 1, KPM/DBP, 2016, ISBN 978-983-49-1118-8. Halaman ialah rujukan skop unit; petikan latihan ialah teks asli, bukan petikan halaman tersebut.

DSKP rasmi BPK KPM | Buku teks KPM, salinan rujukan

Kandungan latihan asli berbantu AI untuk murid sesi 2026. Bukan edisi buku teks baharu 2026, soalan rasmi, ramalan atau pengesahan KPM. Markah dan panjang jawapan ialah panduan latihan, bukan format peperiksaan. Semakan guru bebas belum dibuat. Teruskan pembacaan antologi dan novel sekolah. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.